

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2013

HÉBREU

LANGUE VIVANTE 1

Série **L** – Durée de l'épreuve : 3 heures – coefficient : 4

Séries **ES-S** – Durée de l'épreuve : 3 heures – coefficient : 3

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Document N°1 :

La visite d'Eugène Ionesco en Israël

Ce texte, romancé, met en scène Eugène Ionesco, auteur de nombreuses pièces de théâtre, dont « Les Chaises ».

N.B : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

"מחר יש לנו אורח חשוב," הסבירה לנו אמא, " **יונסקו**, המחזאי¹ הידוע, מגיע אלינו לביקור."

"מה זה מחזאי ידוע?" שאלתי את אמא. ואפילו **יוספה** החכמה מכול לא ידעה לענות לי על השאלה.

5 "זה אחד שכותב הצגות"², הסבירה אמא. ואני לא הבנתי איך אפשר לכתוב הצגות. הרי הצגות רואים, כמו סרטים שרואים. זה לא ספר שאפשר לקרוא.

"למה **יונסקו** בא אלינו?" שאלה אחותי את אמא שלי. היא תמיד היתה פרקטית³, אחותי. "בגלל שהוא חבר של דודה **לוצ'י** והוא בא לבקר אותה." "והוא יגור איתה פה?" המשיכה אחותי.

10 "לא. הוא תייר. הוא לא עולה לארץ. הוא מגיע רק לביקור," ענתה לנו אמא. למחרת הגיע האורח החשוב. כל-כך חשוב היה ש**טאנטי לוצ'י** פתחה את החדר האדום שלה, עם כל הכיסאות שבו. (...)

יונסקו הגיע לארץ כדי לקבל השראה⁴ מארצנו הקטנה. כמחזאי ידוע הוא היה בטוח שמדינת היהודים אחרי השואה תהיה מקום השראה מצוין למחזה חדש, והנופים החדשים יביאו אותו למחוזות אחרים⁵ מהמחוזות הרגילים שאותם הכיר באירופה.

15 אבא הראה ל**יונסקו** את כל **חיפה**, לאט-לאט, במשך חמישה ימים ובטיולים ברגל. **יונסקו** ראה את הנוף המשתרע⁶ מהר **הכרמל** למעלה, ויורד לים. את כיפת הזהב של מקדש ה**בהאיים**⁷ שהיתה מקור גאוות העיר. ירד איתו בכל המדרגות והמדרונות המובילים מה**כרמל** ועד העיר התחתית⁸, כשריח חריף של קפה באוויר. הסתובב איתו בין הפועלים של העיר התחתית, בליל⁹ רב של צבעים, שפות ואנשים. ערבית, רומנית, אידיש, פולנית וטורקית שלטו ביד רמה¹⁰ ברחוב. ומרוקאית, הרבה מרוקאית.

¹ dramaturge מחזאי

² pièces de théâtre הצגות

³ elle avait toujours le sens pratique היא תמיד היתה פרקטית

⁴ inspiration השראה

⁵ horizons différents מחוזות אחרים

⁶ s'étend משתרע

⁷ le temple Bahai (à Haïfa) מקדש הבהאיים

⁸ la ville basse העיר התחתית

⁹ mélange בליל

¹⁰ régnaient en maître שלטו ביד רמה

וכולם היו חברים, כולם הלכו לאותו מקום למרות שלא באו מאותו מקום, והכי חשוב, כולם היו יהודים – טוב, חוץ מהערבים שנחשבו בעינינו ליהודים.

יונסקו התעניין מאוד איך עם שאיבד שישה מיליון מבניו מצליח כך לבנות לו מדינה, אומנם מוקפת אויבים, אבל מולדת. ואבא סיפר לו שלעיתים קרובות הוא מצטער שעזב את סיר הבשר¹¹ **ברומניה**, ואת בית-הקולנוע שהקומוניסטים לקחו לו, רק כדי שבנותיו יגדלו כיהודיות גאות **בארץ-ישראל**, וזה לא חשוב שבינתיים הוא מוכר קפה כדי להתפרנס. אחרי חמישה ימים הודיע **יונסקו** לאבא שיש לו מספיק חומר לכתיבת עשרה מחזות אם ירצה.

מכל מה שראה ושמע והריח והתרשם **יונסקו** בארץ, כתב בסופו של דבר את המחזה "הכיסאות" על החדר של דודה **לוצ'י** ובעלה **הספּר לזר**. החדר מתואר בפרוטרוט¹²: המיטה הזוגית שבקצה החדר, השולחן הארוך, כשלושה מטרים אורך של שולחן מהגוני¹³ כבד. מסביב לשולחן כיסאות-כיסאות-כיסאות, כפי שאפשר לשים סביב שולחן כל-כך ארוך. ואם לא די בכיסאות האלה, הרי שגם לאורך כל הקיר המערבי עמדו בשורה כיסאות דומים. הכיסאות היו כיסאות כבדים, מרופדים בקטיפה אדומה¹⁴ ועליהם ישבת בנוח כעל כיסא אוהב. כמו חיילים, עמדו הכיסאות של טאנטי **לוצ'י** ובעלה **לזר**, ועל זה כתב **יונסקו** את המחזה שלו. המחזה מספר על זוג זקנים שחולמים בהקיץ¹⁵ שאורחים רבים עתידים לבקר בביתם, והם רק מחכים לרגע הזה. מחכים וחולמים, ובינתיים מסדרים את הכיסאות כמו חיילים בציפייה לאורחים המכובדים.

מחזה "הכיסאות" הוא בעצם ביתנו הנמצא ברחוב **סטנטון** ארבעים, זה לפחות הסיפור שסיפרנו בגאווה במשפחה.

ואבא שלי, שכיתת את רגליו¹⁶ במשך חמישה ימים כדי לתת ל**יונסקו** השראה, ציפה במשך זמן רב עד שהמחזה ייצא, כדי לגלות שהוא לא קיבל אפילו קרדיט ב"תודתנו"¹⁷.

רינה פרנק מיטרני – כל בית צריך מרפסת

¹¹ סיר הבשר l'abondance

¹² בפרוטרוט en détails

¹³ מהגוני en acajou

¹⁴ מרופדים בקטיפה אדומה tapissées de velours rouge

¹⁵ בהקיץ éveillés

¹⁶ כיתת את רגליו s'était démené

¹⁷ ne figurait pas dans les remerciements de l'auteur

Document N°2 :

על יונסקו ועל המחזה : "הכיסאות"

יונסקו נולד ב-1909 ברומניה. ילדותו עברה עליו בצרפת, אך הוא חזר לרומניה ב-1925, שם למד ספרות צרפתית באוניברסיטה. ב-1938 הוא חזר לצרפת וחי שם עד מותו בגיל 84. ב-1967 ביקר בישראל בפעם הראשונה. הוא גילה את הקשר שלו לישראל כשהוא פרסם את האוטוביוגרפיה שלו ובה סיפר שאמו יהודייה.

5

יונסקו כתב הרבה מחזות וביניהם "הכיסאות" (1952), שבו זוג זקנים החיים יחד בבניין מוקף¹⁸ מים, כבר 75 שנה, מחכים לאורחים. כבר שנים אחדות עובד הזקן על חיבור בשורה¹⁹ לעולם. הם הזמינו נואם מקצועי²⁰ כדי להשמיע את הבשורה.

בני הזוג מכינים את האולם להרצאה ומביאים עוד ועוד כיסאות להושיב עליהם את האורחים.

10

Document N°3 :

תיאטרון הבימה – "הכיסאות"

¹⁸ מוקף entouré

¹⁹ בשורה une annonce

²⁰ נואם מקצועי orateur professionnel

Travail à faire par le candidat – séries L, ES, S

Le candidat devra présenter les exercices dans l'ordre et numéroter les réponses conformément au sujet.

I. COMPREHENSION

A. Document N°1:

1) Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. מה ידוע לנו על טאנטי לוצ'י, הדודה של המספרת ?
2. מה ידוע לנו על אביה של המספרת :
- מאין הוא בא ?
- מה הוא עשה לפני שהוא עלה לארץ ?
- מה הוא עושה עכשיו ?
- מדוע הוא רצה לעלות לישראל ?
3. מה עניין את יונסקו בישראל ?
4. ממה הושפע (être influencé) יונסקו, לפי דעתה של המספרת כשהוא כתב את המחזה "הכיסאות" ?
5. תאר את החדר האדום של טאנטי לוצ'י. (לפחות 20 מילים)
6. מדוע התאכזב (être déçu) אביה של המספרת ?

2) Complétez les phrases suivantes **en hébreu** à l'aide d'éléments relevés dans le texte :

1. יונסקו בא לישראל כדי.....
2. הוא בא לבקר את משפחתה של המספרת כי.....
3. לכבוד האורח החשוב טאנטי לוצ'י.....
4. אביה של המספרת ויונסקו טיילו.....

B. Documents N°1, N°2 et N°3 :

Répondez **en hébreu** à la question suivante :

1. מהם האלמנטים המשותפים לשלושת המסמכים ? (לפחות 2 אלמנטים)

C. Documents N°1 et N°2 :

Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. בשני הטקסטים יש סיכום של המחזה. מצא/י מה שונה ומה משותף.
2. האם לפי התאריכים המופיעים בטקסט 2 אפשר לומר שהביקור של יונסקו בישראל היה מקור השראה לכתיבת "הכיסאות" ?

II. EXPRESSION

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes (10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. במחזה "הכיסאות" הזקן עבד זמן רב על חיבור בשורה לעולם. דמייך את הבשורה שלו.

Dans la pièce « Les Chaises », le vieillard a travaillé pendant longtemps à la rédaction d'une annonce qu'il veut faire au monde. Imaginez son annonce.

2. את/ה יכול/ה לבחור בין סרט, הצגה או קריאת ספר. מה אתה מעדיף ולמה ? ספר/י על סרט או הצגה שראית או על ספר שקראת.

Vous avez le choix entre voir un film, assister à une représentation théâtrale ou lire un livre. Que choisissez-vous et pourquoi ? Racontez un film ou une représentation théâtrale que vous avez vus, ou bien un livre que vous avez lu.